

**RADA
EURÓPSKEJ ÚNIE**

**V Bruseli 24. júna 2014
(OR. en)**

11205/14

**POLGEN 103
POLMAR 18
PESC 669
CSDP/PSDC 389
AGRI 458
TRANS 336
JAI 553
ENV 641
PECHE 326
POLMIL 60**

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Návrh stratégie námornej bezpečnosti Európskej únie

Delegáciám v prílohe zasielame stratégiu námornej bezpečnosti Európskej únie v znení, ktoré 24. júna 2014 prijala Rada pre všeobecné záležitosti.

STRATÉGIA NÁMORNEJ BEZPEČNOSTI EURÓPSKEJ ÚNIE

I. KONTEXT

Morské záležitosti.

More je vzácnym zdrojom rastu a prosperity pre Európsku úniu a jej občanov. EÚ je z hľadiska hospodárskeho rozvoja, voľného obchodu, dopravy, energetickej bezpečnosti, cestovného ruchu a dobrého stavu morského prostredia závislá od otvorených, chránených a bezpečných morí a oceánov.

Veľká časť tovaru v rámci vonkajšieho a vnútorného obchodu EÚ sa prepravuje po mori. EÚ je tretím najväčším dovozcom a celosvetovo piatym najväčším producentom v oblasti rybolovu a akvakultúry. Morské hranice predstavujú viac ako 70 % vonkajších hraníc Únie a jej prístavmi prejdú každoročne stovky miliónov cestujúcich. Energetická bezpečnosť Európy závisí v značnej miere od námornej dopravy a infraštruktúry. Významné zväčšenie flotíl členských štátov EÚ a primeraná prístavná infraštruktúra (napr. zariadenia LNG) prispievajú k dobre fungujúcemu trhu s energiou a k bezpečnosti dodávok a v dôsledku toho k blahobytu európskych občanov a zdraviu európskej ekonomiky ako celku.

Z hľadiska celkovej námornej oblasti je preto strategickým záujmom EÚ a jej členských štátov, aby určili výzvy v oblasti bezpečnosti týkajúce sa mora a riadenia morských hraníc a zaoberali sa nimi. Európski občania očakávajú účinné a nákladovo efektívne reakcie, čo sa týka ochrany námornej oblasti vrátane hraníc, prístavov a zariadení na mori, s cieľom vytvoriť bezpečný priestor pre námorný obchod, riešiť potenciálne hrozby v podobe protiprávnych a nedovolených činností na mori, ako aj optimálne využívať potenciál mora na rast a tvorbu pracovných miest s tým, že zároveň treba chrániť morské prostredie.

Stratégia námornej bezpečnosti Európskej únie zahŕňa vnútorné a vonkajšie aspekty námornej bezpečnosti Únie. Slúži ako komplexný rámec, prispieva k stabilnej a bezpečnej globálnej námornej oblasti v súlade s európskou bezpečnostnou stratégiou a zároveň zabezpečuje súdržnosť s politikami EÚ, najmä s integrovanou námornou politikou a stratégiou vnútornej bezpečnosti.

Stratégia námornej bezpečnosti sa prijímala prostredníctvom komplexného a koordinovaného procesu, ktorého hlavnými medzníkmi sú závery Rady z 26. apríla 2010, závery Rady o integrácii námorného dozoru z 23. mája 2011, vyhlásenie z Limassolu zo 7. decembra 2012, závery Európskej rady z decembra 2013 a spoločné vyhlásenie Európskej komisie a vysokej predstaviteľky zo 6. marca 2014.

II. ÚČEL A ROZSAH

Na dosiahnutie koherentnosti medzi sektorovými politikami EÚ a vnútroštátnymi politikami a na umožnenie všetkým príslušným orgánom spoločne pôsobiť účinným spôsobom je potrebné, aby sa všetky zainteresované strany podieľali na jednotných cieľoch a úsilí. EÚ a jej členské štáty môžu posilnením spolupráce medzi rôznymi sektormi, orgánmi Únie a vnútroštátnymi orgánmi dosiahnuť viac, konať rýchlejšie a šetriť zdroje, čím sa zlepši odozva EÚ na riziká a hrozby v námornej oblasti.

Cieľom tejto stratégie, ktorá sa opiera o základné hodnoty EÚ – ľudské práva, slobodu a demokraciu – je zabezpečiť záujmy námornej bezpečnosti EÚ a jej členských štátov pred nepreberným množstvom rizík a hrozieb v globálnej námornej oblasti. Dosahuje sa medzisektorovým, komplexným, súdržným a nákladovo efektívnym spôsobom v súlade s existujúcimi zmluvami, vnútroštátnymi právnymi predpismi, právnymi predpismi EÚ a medzinárodným právom, predovšetkým Dohovorom Organizácie Spojených národov o morskom práve a inými príslušnými dohovormi a nástrojmi.

Námorná bezpečnosť sa chápe ako stav globálnej námornej oblasti, v ktorej sa presadzuje medzinárodné a vnútroštátne právo, zaručuje sa sloboda plavby a chránia sa občania, infraštruktúra, doprava, životné prostredie a morské zdroje.

Táto stratégia poskytuje politický a strategický rámec na účinné a komplexné riešenie výziev v oblasti námornej bezpečnosti využitím všetkých príslušných nástrojov na medzinárodnej úrovni, úrovni EÚ a vnútroštátnej úrovni. Uľahčuje lepšiu medzisektorovú spoluprácu medzi civilnými a vojenskými orgánmi a aktérmi, ako aj spoluprácu v rámci týchto subjektov a naprieč nimi. Prispieva k plnému využitiu potenciálu námornej oblasti pre rast v súlade so súčasnými právnymi predpismi, zásadou subsidiarity a na základe vzťahu podporovanej – podporujúcej strany. Jej cieľom je tiež posilnenie vzájomnej podpory medzi členskými štátmi a umožnenie spoločného plánovania pre prípad nepredvídaných udalostí v oblasti bezpečnosti, riadenia rizík, predchádzania konfliktom a reakcie na krízové situácie a riadenia krízových situácií.

Táto stratégia sa vzťahuje na globálnu námornú oblasť. Osobitne dôležitá je sieť námorných dopravných trás medzi kontinentmi, ako aj niektoré morské oblasti z dôvodu ich strategickej hodnoty alebo potenciálneho rizika krízy alebo nestability. Únia by sa preto mala usilovať o posilnenie a podporu regionálnej reakcie EÚ v oblasti námornej bezpečnosti. Zásady ukotvené v tejto stratégii a ciele, ktoré sa v nej vymedzujú, by mali vychádzať z vykonávania súčasných aj budúcich regionálnych stratégií EÚ, ako sú stratégie týkajúce sa Afrického rohu a Guinejského zálivu.

V tejto stratégii sa venuje osobitná pozornosť každej z európskych morských oblastí, ako aj podmorským oblastiam, konkrétne oblasti Baltského mora, Čierneho mora, Stredozemného mora a Severného mora, ako aj arktickým vodám, Atlantickému oceánu a najvzdialenejším regiónom.

III. ZÁSADY A CIELE

Stratégia sa opiera o tieto usmerňujúce zásady:

- a) **Medzisektorový prístup:** pri vzájomnom rešpektovaní jednotlivých vnútroštátnych organizácií je potrebná lepšia spolupráca medzi všetkými partnermi počnúc civilnými a vojenskými orgánmi a aktérmi (presadzovanie práva, kontrola hraníc, colné kontroly a kontroly rybolovu, environmentálne orgány, námorné správy, výskum a inovácia, vojenské námorníctvo alebo iné námorné sily, pobrežné stráže, spravodajské služby), ako aj agentúrami EÚ, až po priemysel (nákladná doprava, bezpečnostné služby, komunikácie, podpora kapacít).
- b) **Funkčná integrita:** stratégia nemá vplyv na príslušné právomoci Únie a jej členských štátov v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje. Rovnako tiež nemá vplyv na právomoci, zvrchované práva a jurisdikciu členských štátov nad námornými oblasťami v súlade s príslušným medzinárodným právom, vrátane dohovoru OSN o morskom práve. Je potrebné v plnej miere zohľadňovať poverenia, povinnosti a záujmy členských štátov a opierať sa pritom o existujúce politiky a nástroje a čo najlepšie využívať existujúce kapacity na vnútroštátnej a európskej úrovni a zároveň zabráňovať vytváraniu nových štruktúr, právnych predpisov, ďalšej administratívnej záťaže, ako aj požiadavkám na dodatočné finančné prostriedky.

- c) ***Dodržiavanie pravidiel a zásad:*** dodržiavanie medzinárodného práva, ľudských práv a demokracie a plné dodržiavanie dohovoru OSN o morskom práve, platných bilaterálnych dohôd a v nich zakotvených hodnôt sú základnými prvkami tejto stratégie a rozhodujúcimi zásadami dobrej správy morských záležitostí založenej na predpisoch. EÚ a jej členské štáty podporujú riešenie námorných sporov vyplývajúcich z výkladu a uplatňovania dohovoru OSN o morskom práve prostredníctvom príslušných medzinárodných súdov a tribunálov, ktoré sú v ňom ustanovené a ktoré hrajú dôležitú úlohu pri vykonávaní právneho poriadku na mori.
- d) ***Námorný multilateralizmus:*** s prihliadnutím na inštitucionálny rámec a autonómiu EÚ pri prijímaní rozhodnutí má kľúčový význam spolupráca so všetkými príslušnými medzinárodnými partnermi a organizáciami, najmä s Organizáciou Spojených národov a NATO, a koordinácia s existujúcimi medzinárodnými a regionálnymi fórami v námornej oblasti.

So zreteľom na zabezpečenie komplexného, medzisektorového, cezhraničného, súdržného a nákladovo efektívneho prístupu k námornej bezpečnosti je cieľom tejto stratégie:

- a) spájať vnútorné a vonkajšie aspekty námornej bezpečnosti Únie a presadzovať široký prístup, pokiaľ ide o výzvy v oblasti námornej bezpečnosti a námorné záujmy,
- b) podporovať dobrú správu morských záležitostí založenú na predpisoch, pokiaľ ide o vody, ktoré patria pod zvrchované práva a jurisdikciu členských štátov EÚ, a šire moria,
- c) zaviesť lepšiu a trvalú koordináciu projektov a aktivít všetkých relevantných aktérov na európskej, regionálnej a národnej úrovni a čo najlepšie využívať príslušné makroregionálne stratégie EÚ, keď je to vhodné,
- d) podporovať rovnaké podmienky na medzinárodnej úrovni a konkurencieschopnosť členských štátov,
- e) posilniť potenciál morí, pokiaľ ide o rast a tvorbu pracovných miest, stanovený v stratégii EÚ pre rast – stratégii Európa 2020,
- f) prispieť k bezpečnosti na mori a pomôcť zabezpečiť vonkajšie námorné hranice Únie,

- g) podporovať regionálnu bezpečnosť v každej morskej oblasti na vonkajších hraniciach EÚ v súlade so špecifikami každého regiónu,
- h) podporovať koordináciu a rozvoj ďalších synergií s členskými štátmi a medzi nimi, a to aj na regionálnej úrovni, a spoluprácu s regionálnymi a medzinárodnými partnermi a organizáciami,
- i) posilňovať vzájomnú solidárnosť členských štátov a podporovať vzájomnú podporu pri reakcii na výzvy v oblasti námornej bezpečnosti,
- j) podporovať lepšie spoločné situačné povedomie a lepšie spoločné využívanie informácií, operačných koncepcií, metód a skúseností, a to pri zohľadnení nielen potreby poznať, ale aj potreby deliť sa o informácie a tak predvídať hrozby na základe komplexného prístupu,
- k) posilňovať úlohu EÚ ako globálneho aktéra, ktorý zaisťuje bezpečnosť a ktorý si plní povinnosti v oblasti predchádzania konfliktom a reakcie na krízy, ako aj krízového riadenia v oblastiach záujmu na mori a od mora, a dosahovať stabilitu a mier prostredníctvom komplexných a dlhodobých opatrení na úrovni EÚ.

IV. ZÁUJMY V OBLASTI NÁMORNEJ BEZPEČNOSTI

Strategické záujmy EÚ a jej členských štátov v oblasti námornej bezpečnosti sú:

- a) bezpečnosť EÚ, jej členských štátov a ich občanov;
- b) zachovanie mieru v súlade s Chartou Organizácie Spojených národov, mierové riešenie námorných sporov v súlade s medzinárodným právom, predchádzanie konfliktom a posilňovanie bezpečnosti na medzinárodnej úrovni, a to aj pomocou spolupráce EÚ s medzinárodnými partnermi a bez toho, aby tým boli dotknuté právomoci členských štátov. Podporuje sa tým medzinárodná námorná spolupráca, fungovanie právneho štátu, námorný obchod a udržateľný rast a rozvoj;
- c) ochrana pred rizikami a hrozbami v oblasti námornej bezpečnosti vrátane ochrany kľúčovej námornej infraštruktúry, ako sú napríklad špecifické oblasti v prístavoch a prístavné zariadenia, zariadenia na mori, zásobovanie energiou po mori, podmorské potrubia, podmorské káble, a tiež aj podpora vedeckého výskumu a inovačných projektov;

- d) zachovanie slobody plavby, ochrana globálneho dodávateľského reťazca EÚ a námorného obchodu, právo na nerušenú a tranzitnú plavbu pre lode a bezpečnosť ich posádky a cestujúcich;
- e) ochrana hospodárskych záujmov vrátane ochrany morských energetických zdrojov, udržateľné využívanie prírodných a morských zdrojov v rôznych námorných zónach a na šírom mori, kontrola nelegálneho, neregulovaného a neohláseného rybolovu, bezpečnosť rybárskych flotíl členských štátov a určenie námorných zón, ako napríklad výhradnej hospodárskej zóny, čo predstavuje potenciál pre rast a tvorbu pracovných miest;
- f) podpora a rozvoj spoločného a overeného porozumenia, pokiaľ ide o námornú situačnú informovanosť;
- g) účinné riadenie vonkajších námorných hraníc Únie a morských oblastí v záujme EÚ s cieľom predchádzať nelegálnym cezhraničným činnostiam a bojovať proti nim;
- h) ochrana životného prostredia a riadenie dosahu zmeny klímy na morské oblasti a pobrežné regióny, ako aj zachovanie a udržateľné využívanie biodiverzity s cieľom predchádzať budúcim bezpečnostným rizikám.

V. RIZIKÁ A HROZBY V OBLASTI NÁMORNEJ BEZPEČNOSTI

Hrozby pre námornú bezpečnosť sú rôznorodé, pre európskych občanov predstavujú potenciálne riziko a môžu škodiť strategickým záujmom EÚ a jej členských štátov. Identifikovali sa tieto riziká a hrozby:

- a) ohrozovanie alebo použitie sily, pokiaľ ide o práva a jurisdikciu členských štátov v ich námorných zónach;
- b) ohrozovanie bezpečnosti európskych občanov a ekonomických záujmov na mori v nadväznosti na akty vonkajšej agresie vrátane aktov týkajúcich sa námorných sporov, ohrozovanie zvrchovaných práv členských štátov alebo ozbrojené konflikty;
- c) cezhraničná a organizovaná trestná činnosť vrátane námorného pirátstva a ozbrojenej lúpeže na mori, obchodovania s ľuďmi a prevádzka migrancie, organizovaných zločineckých sietí na uľahčovanie nelegálnej migrácie, obchodovania so zbraňami a omamnými látkami a pašovania tovaru;

- d) terorizmus a iné úmyselné protiprávne činy na mori a v prístavoch namierené voči lodiam, nákladu, posádke a cestujúcim, prístavom a prístavným zariadeniam a kľúčovej námornej a energetickej infraštruktúre vrátane kybernetických útokov;
- e) šírenie zbraní hromadného ničenia vrátane chemických, biologických, rádiologických a jadrových hrozieb;
- f) ohrozenie slobody plavby, ako je odmietnutie prístupu do mora a prielivov a vytváranie prekážok na námorných cestách;
- g) environmentálne riziká vrátane neudržateľného a nepovoleného využívania prírodných a morských zdrojov, ohrozenie biodiverzity, nelegálny, neregulovaný a neohlásený rybolov, poškodzovanie životného prostredia v dôsledku nezákonného alebo havarijného znečisťovania morí, znečisťovanie chemickými, biologickými a jadrovými látkami, najmä do mora odhodaná chemická munícia a nevybuchnuté streľivo;
- h) možný bezpečnostný vplyv prírodných alebo človekom spôsobených katastrof, mimoriadnych udalostí a zmeny klímy na námorný dopravný systém a najmä na námornú infraštruktúru;
- i) nezákonný a neregulovaný archeologický výskum a krádež archeologických predmetov.

VI. POSILNENIE REAKCIE EÚ

Na základe uvedených cieľov a zásad a po zohľadnení výsledkov, ktoré sa podarilo doposiaľ dosiahnuť, sa identifikovalo týchto päť hlavných oblastí vykonávania zameraného na posilnenie reakcie EÚ.

1. Vonkajšie opatrenia

Únia aktívne prispieva k posilneniu bezpečnosti v námornej oblasti predchádzaním námorným rizikám a hrozbám a reakciou na ne a stabilizáciou prostredníctvom svojej jedinečnej schopnosti kombinovať súdržným a konzistentným spôsobom širokú škálu politík a nástrojov vrátane spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky. Únia zdôrazňuje význam preberania zvýšenej zodpovednosti v úlohe globálneho garanta bezpečnosti na medzinárodnej úrovni a predovšetkým v jej susedstve, čím sa posilní aj jej vlastná bezpečnosť a jej úloha strategického globálneho aktéra. Únia tak môže v záujme podpory lepšej námornej správy zúročiť najlepšie postupy vnútorných a vonkajších politík týkajúcich sa aspektov námornej bezpečnosti.

Sila EÚ spočíva v škále nástrojov, ktorými disponuje, vrátane politického dialógu s medzinárodnými, regionálnymi a bilaterálnymi partnermi, účasti na multilaterálnych fórach, rozvojovej spolupráce, ľudských práv a spravodlivosti, podpory pre budovanie regionálnych námorných kapacít, ako aj civilných a vojenských operácií SBOP. Koncepcia operácii EÚ v oblasti námornej bezpečnosti už poskytuje možnosti, ako môžu námorné sily prispieť k prevencii a boju proti nezákonným činnostiam a k odradzovaniu od týchto činností. Spolupráca Únie s medzinárodnými partnermi prispieva k podpore dobrej správy morských záležitostí založenej na predpisoch.

Viacere faktory, ako napríklad nelegálne činnosti neštátnych aktérov, cezhraničná trestná činnosť, medzinárodný terorizmus alebo pirátstvo, sú podporené slabosťami rozdrobeného miestneho, regionálneho a celosvetového systému námornej správy. Využívanie všetkých nástrojov EÚ v rámci komplexného prístupu umožňuje EÚ účinne reagovať na hrozby pre námornú bezpečnosť na mori a z mora, riešiť ich príčiny a obnovovať dobrú správu. Prispôbená reakcia EÚ by mohla čerpať okrem iného z politických a ekonomických činností EÚ, ako aj z rozvojovej spolupráce, spoločne s reformou sektora bezpečnosti, regionálneho budovania námorných kapacít a námorných misií a operácií EÚ.

Pri hodnotení zmien globálnej bezpečnostnej situácie by sa námorné aspekty bezpečnosti Únie mali brať do úvahy a zohľadniť v budúcej správe o výzvach a príležitostiach Únie, ktorej vypracovanie uložilo zasadnutie Európskej rady v decembri 2013.

Členské štáty majú inú organizáciu, pokiaľ ide o ochranu vnútroštátnych strategických záujmov námornej bezpečnosti a rovnakých záujmov EÚ, ako aj o ochranu pred rizikami a hrozbami v oblasti námornej bezpečnosti. Niektoré členské štáty využívajú na dohľad a presadzovanie práva civilné orgány, ako napríklad pobrežnú stráž, iné používajú vojenské námorníctvo alebo iné námorné sily, ďalšie štáty rozdeľujú zodpovednosť v tejto oblasti medzi civilné a vojenské správne orgány. Spolupráca na mori medzi všetkými zúčastnenými stranami má pozitívny dosah aj na ďalšie oblasti politik.

Ozbrojené sily členských štátov by mali zohrávať strategickú úlohu na mori a z mora a poskytovať globálny dosah, pružnosť a prístup, ktorý umožňuje EÚ a jej členským štátom prispievať k celému spektru záväzkov v námornej oblasti. Ich trvalá prítomnosť musí podporovať slobodu plavby a prispieva k dobrej správe tým, že odradzujú od protiprávných a nedovolených činností v globálnej námornej oblasti, predchádzajú im a bojujú proti nim. V tomto ohľade je kľúčovým faktorom dodržiavanie príslušného medzinárodného práva vrátane zásady výlučnej právomoci vlajkového štátu na širom mori, ako aj funkčnej imunity personálu plniaceho úradné povinnosti na mori.

Rôzne fóra civilnej spolupráce v oblasti presadzovania práva, bezpečnosti hraníc, ciel, rybárstva a životného prostredia sú konkrétnymi príkladmi prepojenia medzi vnútornou a vonkajšou námornou bezpečnosťou a plnia dôležitú úlohu pri riešení hrozieb v oblasti námornej bezpečnosti na globálnej aj regionálnej úrovni.

EÚ by mala konať samostatne a spolu s medzinárodnými partnermi. Osobitná pozornosť by sa mala venovať rozvoju partnerstiev s medzinárodnými organizáciami. Schopnosť Únie spolupracovať s OSN, NATO, regionálnymi partnermi ako Africká únia alebo ASEAN, ako aj s multilaterálnymi platformami občianskej spolupráce priamo ovplyvňuje jej schopnosť hájiť svoje záujmy a posilňovať regionálnu a medzinárodnú námornú bezpečnosť. V kontexte krízového riadenia by si mala spolupráca EÚ a NATO v námornej oblasti zachovať doplnkový a koordinovaný charakter v súlade s dohodnutým rámcom partnerstva medzi týmito dvoma organizáciami.

Cieľom je podporiť lepšiu námornú správu založenú na predpisoch a účinne využívať dostupné nástroje EÚ. V záujme dosiahnutia tohto cieľa sa opatrenia musia zamerať na:

- a) prácu na dosiahnutí koordinovaného prístupu na medzinárodných fórach, v regionálnych orgánoch a tretích krajinách, pokiaľ ide o otázky námornej bezpečnosti;
- b) zlepšenie viditeľnosti EÚ v globálnej námornej oblasti;

- c) posilnenie súdržnosti medzi všetkými civilnými a vojenskými nástrojmi a politikami EÚ, koordináciu medzi orgánmi EÚ vrátane jej agentúr a zúčastnenými členskými štátmi, a to na mori, ako aj na pevnine, pričom sa využije prístup združovania a spoločného využívania dostupných zdrojov, kde je to vhodné, súbežne s rešpektovaním vnútornej organizácie v členských štátoch a politik a právnych predpisov na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni EÚ;
- d) posilnenie prípravy na budúce nepredvídané udalosti v oblasti námornej bezpečnosti a začlenenie námornej bezpečnosti do programu spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) v úzkej spolupráci so všetkými relevantnými aktérmi EÚ v súlade s komplexným prístupom EÚ;
- e) riadenie činností na budovanie kapacít v oblasti námornej bezpečnosti v spolupráci s tretími krajinami a regionálnymi organizáciami s cieľom posilniť ich kapacity v týchto oblastiach: 1) námorná správa a právny štát vrátane trestného súdnictva a presadzovania námorného práva; 2) bezpečnosť prístavov a námornej dopravy na úrovni dohodnutých medzinárodných noriem; 3) spôsobilosti na správu vlastných hraníc a 4) boj proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu. Dosiahne sa tak riadne dodržiavanie súčasných medzinárodných a vnútroštátnych predpisov upravujúcich kontrolu vývozu, ako aj predpisov EÚ v tejto oblasti;
- f) podpora mechanizmov riešenia sporov podľa dohovoru OSN o morskom práve vrátane Medzinárodného tribunálu pre morské právo v rámci politických dialógov, ktoré povedie EÚ s tretími krajinami a regionálnymi organizáciami.

2. Informovanosť, dohľad a výmena informácií v námornej oblasti

Prístup k včasným a presným informáciám a spravodajským informáciám má kľúčový význam pre vytvorenie spoločného prehľadu o situácii v námornej oblasti, čo zas vedie k lepším operáciám a efektívnejšiemu využívaniu obmedzených zdrojov. Kľúčovou úlohou je integrácia rôznych zdrojov údajov týkajúcich sa námornej oblasti na základe existujúceho vnútroštátneho a medzinárodného práva, čo vedie k lepšiemu porozumeniu diania na mori. Čím viac informácií sa zhromaždí a integruje, o to úplnejší bude vytvorený prehľad o námornej oblasti a o to hodnotnejší bude prínos pre koncových používateľov z operačného hľadiska dosiahnutý nákladovo efektívnym spôsobom.

Cieľom je zabezpečiť, aby sa informácie o námornom dohľade, ktoré zhromaždil jeden námorný civilný alebo vojenský orgán a ktoré sa považujú za dôležité pre operačné činnosti iných orgánov, mohli vzájomne poskytovať a viacnásobne použiť namiesto toho, aby sa museli viackrát zhromaždiť a poskytnúť. Konečným cieľom je vytvoriť spoločný overený prehľad o situácii v námornej oblasti a prispieť ku koordinovanejšiemu využívaniu existujúcich kozmických systémov a technológií diaľkového snímania a od nich odvodených aplikácií a služieb. V záujme dosiahnutia tohto cieľa sa opatrenia musia zamerať na:

- a) ďalšie zlepšenie medzisektorovej spolupráce a interoperability na vnútroštátnej úrovni a úrovni EÚ, pokiaľ ide o integrovaný námorný dohľad v rámci orgánov členských štátov a EÚ a ich zodpovedností;
- b) posilnenie cezhraničnej spolupráce a výmeny informácií s cieľom optimalizovať dohľad nad námornou oblasťou EÚ a nad jej námornými hranicami;
- c) ucelený prístup na podporu námorného dohľadu v EÚ a v globálnej námornej oblasti a plánovania a vedenia misií a operácií SBOP;
- d) rozvoj spoločného prostredia na výmenu informácií (CISE).

3. Rozvoj spôsobilostí

V oblasti spôsobilostí sú zvýšená podpora rozvoja technológií dvojakého použitia a spolupráca týkajúca sa normalizácie a certifikácie kľúčovými faktormi budovania európskych námorných spôsobilostí, ktorými sa posilňuje civilno-vojenská interoperabilita a priemyselná konkurencieschopnosť, pričom sa pamätá na to, že vojenské spôsobilosti vlastní a používajú členské štáty.

Cieľom je vytvoriť potrebné udržateľné, interoperabilné a nákladovo efektívne spôsobilosti prostredníctvom ďalšieho zapojenia verejných a súkromných aktérov vrátane sociálnych partnerov a budovania na doterajších úspechoch. V tomto ohľade sa opatrenia musia zamerať na:

- a) podporu združovania a spoločného využívania iniciatív a projektov, ako aj výcviku a vzdelávania, ktoré vykonávajú členské štáty, a to aj prostredníctvom agentúry EDA a ďalších relevantných civilných a vojenských aktérov; mala by ďalej pokračovať dobrá koordinácia a vzájomné posilňovanie s NATO s cieľom zabezpečiť komplementárnosť a zvýšiť súdržnosť;
- b) určenie oblastí spôsobilostí a technológií, na ktoré by sa mohli vynaložiť ďalšie investičné prostriedky, zlepšovanie harmonizácie v záujme lepšej interoperability, normalizáciu a certifikáciu;
- c) rozvoj spôsobilostí na dvojité využitie a viacúčelových spôsobilostí a preskúmanie možností ich lepšieho využívania;
- d) maximálne využitie a vytváranie prepojení medzi informáciami, spôsobilosťami a systémami spravovanými civilnými a vojenskými orgánmi až na úroveň viacúčelových a viacnárodných misií;
- e) podporu širšej výmeny najlepších postupov, analýz rizika a informácií o hrozbách, ako aj výcviku a vzdelávania medzi všetkými civilnými a vojenskými fórami, ako je napríklad Európske fórum činností pobrežnej stráže a Fórum veliteľov európskych vojenských námorníctiev, pričom sa zohľadnia platné námorné operačné plány medzi členskými štátmi a regionálne dohody v EÚ.

4. Riadenie rizík, ochrana kľúčovej námornej infraštruktúry a reakcia na krízu

Hlavným cieľom zostáva zvýšenie kapacít na predchádzanie konfliktom a v oblasti reakcie na krízy, predchádzanie konfliktom a incidentom, zmiernovanie rizika a ochrana morských environmentálnych podmienok EÚ, bezpečnosť vonkajších hraníc Únie, ako aj kritickej námornej infraštruktúry. Tento cieľ závisí od vysokého stupňa prípravy, predvídania a schopnosti reakcie. Hoci už došlo k zavedeniu súboru vzájomne prepojených opatrení, EÚ a jej členské štáty môžu zvýšiť svoju schopnosť reakcie a odolnosť.

EÚ a jej členské štáty majú významné spôsobilosti v oblasti zmiernenia následkov katastrofy a reakcie na krízy. V situácii námornej krízy, akou by bola napríklad prírodná alebo človekom spôsobená katastrofa, EÚ a jej členské štáty použijú všetky súvisiace nástroje a schopnosti v globálnom meradle.

Neudržateľným využívaním morských a/alebo podmorských zdrojov sa zvyšuje tlak na morské ekosystémy, čo môže viesť k bezpečnostným rizikám. Tento aspekt by sa mal zohľadniť v rámci riadenie námorných rizík a modrého rastu, ktoré vychádzajú z hospodárenia s morskými ekosystémami šetrného k životnému prostrediu.

Opatrenia na dosiahnutie uvedených cieľov je potrebné zamerať na:

- a) dosiahnutie spoločnej analýzy rizík s cieľom vyvinúť spoločné riadenie rizík v oblasti námornej bezpečnosti a, kde je to vhodné, doplnenie stanovených požiadaviek na analýzu rizík v oblasti námornej bezpečnosti na medzinárodnej úrovni a úrovni EÚ;
- b) zlepšenie medzisektorovej aj cezhraničnej spolupráce na účely reakcie na krízu a plánovania pre prípad nepredvídaných udalostí v oblasti námornej bezpečnosti vo vzťahu k vymedzeným bezpečnostným hrozbám a to aj so zohľadnením rozhodnutia Rady upravujúceho podrobnosti vykonávania doložky o solidarite;
- c) posúdenie odolnosti námornej dopravnej infraštruktúry voči prírodným a človekom spôsobeným katastrofám vrátane zmeny klímy a prijatie vhodných adaptačných opatrení a výmenu najlepších postupov s cieľom zmierniť súvisiace riziká;
- d) podpora vzájomného porozumenia na zvýšenie interoperability medzi aktérmi pôsobiacimi v oblasti námornej bezpečnosti.

5. Výskum a inovácia, vzdelávanie a odborná príprava v oblasti námornej bezpečnosti

Inovačné technológie a procesy prispievajú k zvýšeniu efektívnosti, udržateľnosti a účinnosti operácií. Jasná vízia medzisektorových potrieb a spôsobilostí s dvojakým použitím by bola prínosom pre výskum v oblasti námornej bezpečnosti.

Inovácia založená na výskume a rozvíjaní poznatkov, ako aj vzdelávanie a odborná príprava prispievajú k dosiahnutiu cieľov tejto stratégie. Výsledky výskumných programov EÚ by sa mali lepšie využiť pri rozvíjaní politiky a na dosiahnutie uplatnenia na trhu, pričom by sa využívali aj synergie s programami členských štátov a nástrojmi EÚ na financovanie, ako sú napríklad európske štrukturálne a investičné fondy, podporoval program pre modrý rast.

Cieľom je podporovať výskum a vývoj inovačných technológií, ktoré prispievajú k väčšej efektívnosti a účinnosti operácií a výmeny informácií prostredníctvom koordinovaného a posilneného výskumu a rozvíjania poznatkov. V záujme dosiahnutia tohto cieľa sa opatrenia musia zamerať na:

- a) zoskupovanie dostupných vzdelávacích príležitostí týkajúcich sa námornej bezpečnosti v rámci spoločných modulov námornej odbornej prípravy;
- b) vypracovanie civilno-vojenského programu pre výskum v oblasti námornej bezpečnosti vrátane rozvoja spôsobilostí s dvojakým použitím a viacúčelových spôsobilostí;
- c) zakladanie nových a ďalší rozvoj existujúcich sietí pre rozvoj znalostí a kompetencií pre civilné a vojenské vzdelávacie inštitúcie, centrá a akadémie;
- d) vytváranie siete globálnych partnerov v oblasti výskumu a rozvoja;
- e) vzhľadom na to, že činnosti v oblasti výskumu a inovácie, ako napríklad činnosti v rámci programu Horizont 2020, sa zameriavajú na civilné využitie, v oblasti námornej bezpečnosti sa vyvinie aktívne úsilie o interakciu s činnosťami agentúry EDA;
- f) podporu verejno-súkromných partnerstiev;
- g) podporu uskutočňovania spoločných cvičení medzi agentúrami.

VII. NÁSLEDNÉ OPATRENIA

Túto stratégiu spoločne vypracovali Rada, členské štáty, Komisia a vysoká predstaviteľka. Išlo o efektívny spôsob práce, ktorý by mal pokračovať, pričom by sa do neho mali zapojiť všetky príslušné zainteresované strany a aktéri na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni.

Táto stratégia by sa mala pravidelne preskúmať v rámci skupiny priateľov predsedníctva, ktorá si vo vhodnom prípade môže vyžiadať príspevok ďalších príslušných pracovných orgánov Rady s cieľom posúdiť pokrok a umožniť revíziu stratégie.

Stratégia by sa mala do konca roku 2014 doplniť o priebežný akčný plán s rôznymi oblasťami činnosti, ktorým sa komplexným a koordinovaným spôsobom zavedú medzisektorové opatrenia na zohľadňovanie námornej bezpečnosti v politikách EÚ. Tento akčný plán by mal zahŕňať aj posúdenie pokroku. Vysoká predstaviteľka a Komisia by mali podávať pravidelné správy na základe príspevkov členských štátov.

Verejnosti sa budú aktívne poskytovať informácie o účeloch tejto stratégie a uvedeného akčného plánu, a to na úrovni EÚ aj vnútroštátnej úrovni.
